

Gyilkossággal vádolt szabadságolt katonája.

— A szegedi törvényszék felmentette a vád alól. —

(Saját tudósítónktól.) Tavaly szeptemberben néhány napra a határba ment ki dolgozni Bajneg Mihály nagylaki földmives. Magával vitte a lányát is, Varga Benyó Mihálynét, akinek az ura katonai szolgálatot teljesített abban az időben. A lány nem élt vele közös háztartásban, de amióta Varga katona, négy éves kis lányuk a nagyapjánál volt. Október 3-án megjött az öreg a munkából, bement a lakásába, de sem a feleségét, sem az unokáját nem találta odahaza. Elment a szomszédokhoz kérdezősködni, ahol megtudta, hogy a gyereket az apja, — akit időközben mint rokkantat szabadságoltak — vitte haza, de az asszonyról senki sem tudott felvilágosítást adni. Az öreg Bajneg rosszat sejtett, elment a csendőrségre és jelentette a felesége eltűnését. A csendőrök bejárták a környéket, mindent felkutattak, de az asszonyra nem tudtak ráakadni. Bajneg azonban nem nyugodott és a saját szakállára folytatta a nyomozást. Csatlakozott hozzá a veje: Varga Benyó Mihály is, akinek az volt a véleménye, hogy az öreg asszonyt meggyilkolták és vagy a Marosba dobták, vagy pedig a határba valamelyik kutba. Ha a Marosban van a holttest — mondotta Varga — akkor előkerül, de, ha kutba dobták, akkor sohasem fogjuk megtudni, hogy mi történt vele.

Bajneg nem elégedett meg ezzel a magyarázattal, hanem sorra járta az összes kutakat és vasmacskával kutatta a holttestet. Minden kutát megvizsgált, csak a saját udvarán levőt nem. Utóljára — csak azért, hogy magát megnyugtassa — ebbe a kutba is ledugta a kaspót és nem huzta vissza üresen: a horog beleakadt az öreg asszony oszlásnak indult testébe.

A veje mellette állt, mikor a holttestet kihúzták a kutból, a lábai remegtek, az arca halálsápadt volt, feltűnt az ismerősöknek Varga viselkedése és most már olyan körülményekre is visszaemlékeztek, amelyek azt látszottak igazolni, hogy Varga Benyó Mihály gyilkolta meg az anyósát.

A csendőrök számos gyanuok alapján lefolytatták Vargát, aki sirva erősítette ártatlanságát.

Az ügyészség gyilkosság és rablás büntetével vádolta Vargát, akit csütörtökön vont felelősségre a szegedi törvényszék Hevessytanácsa. A tanácsban még dr. Szenttamásy Miklós és Nagy Zoltán vettek részt. A vádhatóságot dr. Horánszky Miklós ügyész képviselte.

A tárgyalásról a következőket jelenti tudósítónk:

Varga Benyó Mihály harminckét éves nap-számos. A vádlott lopás miatt már hat hónapot ült. Tagadja a vádat és a következőket adta elő:

— Mikor a katonaságtól hazakerültem, első dolgom volt, még aznap éjjel elmenni a kislányomért. Az anyósom mindig azt mondta, hogy engem jobban szeret, mint a lányát. Mikor a holttestet a kutból kihúzták, megijedtem, reszkettem, de nem azért, mert én gyilkoltam meg, hanem mert sajnáltam. Azt is hallottam, hogy 120 korona is elveszett az öreg ládájából, tudtam, hogy van spórolt pénzük, de én nem vittem el. Ártatlan vagyok, akármit beszélnek az emberek.

Hevessy elnök ismerteti a boncolási jegyzőkönyvet, amely szerint a hulla nyakán fél centiméter széles barázda volt, amelyből minden kétséget kizáróan meg lehetett állapítani, hogy a halál okát fulladás okozta. Az öreg

asszonyt cukorspárgával fojtotta meg a gyilkos, aztán a kutba dobta.

Ismerteti az elnök azt az orvosi látelleletet, amelyet Vargáról vett fel dr. Schaffer Samu nagylaki orvos, amikor a vánlottat a csendőrök letartóztatták. Vargának a teste tele volt kék foltokkal, a bal mellkasán és a fülén is meg volt sérülve.

Varga megjegyzi, hogy ezeket a sérüléseket még a katonaságnál szerezte, ahol több ízben munkára rendelték ki. A fülén úgy sérült meg, hogy a padlásról egy cső kukorica esett a fejére.

Ezután a tanúkihallgatásokra került a sor. Kihallgatta a bíróság Bajneg Mihály földmivest, a meggyilkolt férjét, aki így vallott:

— Én nagyon jól éltem az asszonnyal, de a vöm, meg a lányom mindig veszekedtek vele. Százhusz korona megtakarított pénzünk volt, ott tartottuk az ágy mellett kis ládában. A vöm jól tudta, hogy van pénzünk, hiszen kért is pénzt a feleségetől, aki azonban nem adott neki. Délben jöttem haza, a kulcs kivülről benne volt az ajtóban. A szobában nem volt rendtelenség, csak az ágyon látszott, hogy fektüdtek benne. Azt hittem, hogy az asszony a hetivásárba ment. Átmentem Borosékhoz a szomszédba, ők ujságolták, hogy a vöm hazajött a katonaságtól. Azt is beszéltek, hogy a feleségem panaszkodott nekik, hogy Varga este tizenegy órakor felzavarta és elvitte a kislányt. Tizenkettőkor visszament és három óráig nem tudott tőle szabadulni. Varga mondta nekem, mikor az asszonyt kutattam, hogy, ha a kutban találják meg az anyósát, akkor órá fognak gyanakodni, de ha a Maros veti ki a hulláját, úgy neki nem lehet semmi baja. Csak ő lehet a gyilkos, senki más, — fejezte be vallomását.

Boros István nagylaki eskü a következő tanuvallomást tette:

— Bajnegné mindennap átjött a feleségemhez beszélgetni. Panaszkodott a vejére, hogy éjjel nem hagyta aludni. Mikor a gyilkosság kitűdött kérdőre vontam Vargát. Azt kérdeztem mit keresett éjjel az anyósánál. Zavarba jött, csodálkozott, hogy tudom az esetet, de tagadta, hogy ott volt. Az egész teste remegett, megsajnáltam és megkínáltam egy pohár pálinkával. A pohár táncolt a kezében, a pálinka kiömlött, ő meg neki esett a falnak. A mikor magához tért azt kérdezte: Hát azt nem mondta az anyósom, hogy veszekedtünk? Na Pista bácsi, ha azt mondta, hogy ott voltam, akkor örökre elvagyok veszve.

Tudom, hogy Vargaék gyűlölték az öregasszonyt, a kislányuk sem szerette a nagyanyját.

Boros Istvánné ezeket mondta el az esetről:

— Csütörtökön este is járt nálam Bajneg Mihályné. Sokáig elbeszélgettünk, besötétedett és én lámpát adtam neki, hogy ne kelljen a sötétben hazamennie. Pénteken reggel visszahozta a lámpát, ekkor beszélt nekem, hogy a veje éjjel nála járt.

Kihallgatta még a bíróság Oravetz Józsefet, Boros gyámfiát, aki lényegtelen vallomást tett, továbbá Dovaj Péter nagylaki kisbirtokost, meg a feleségét. Mindkettőjüknek panaszkodott Bajnegné, hogy egy percig nincs nyugta a vejétől.

A bíróság az összes tanukat megeskette vallomásukra, azután dr. Horánszky ügyész mondta el vádbeszédét, amelyben rámutatott azokra a körülményekre, amelyek szerinte kétségtelenné teszik Varga bűnösségét.

Dr. Kószó István védő egyáltalán nem látja beigazoltnak a vádat. Abból, hogy a gyilkosságot megelőző éjjel járt az anyósánál, még nem lehet arra következtetni, hogy ő a gyilkos.

Dr. Hevessy elnök rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság ítéletét, amely Varga Benyó Mihályt a vád alól felmentette és azonnali szabadságra való helyezését rendelte el. Az ügyész a felmentés miatt felebbezett, a vádlott pedig zokogva vette tudomásul a törvényszék ítéletét.

Az adó rendkívüli mérséklése és elengedése.

— A hadiadó fizetése az 1916. évre. —

(Saját tudósítónktól.) Két igen fontos és épen most nagyon aktualis törvényes rendelkezésre hívjuk fel a közönség figyelmét.

A közadókat érintő egyenlőtly kérdésnek a hadi állapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozásáról szóló 1915. évi XIV. t.-c. 7. §-a szerint, ha az adózó fél hitelt érdemlően igazolja, hogy a III. oszt. kereseti adónak az 1914—1916. évekre jogerősen megállapított alapja az adózónak katonai szolgálatra történt behívása, illetőleg hadi célokra szükséges személyes szolgálatokra történt kötelezése, vagy a háborus állapot folytán előidézett rendkívüli körülmények következtében legalább 50%-al csökkent, a már jogerősen megállapított III. oszt. kereseti adó a keresetsökkenés mértékéhez képest, a csökkenés beálltánál időpontjától kezdve mérsékelhető. Az ilyen adómérséklésre vonatkozó kérelmek az érdekelték által 1916. január végéig a pénzügyigazgatásnál nyújtandók be, amely azokat az adófelső-lamblási bizottság elé terjeszti.

Hasonló adómérséklésre ad alkalmat a hadi jövedelemadóról szóló törvény is, amelynek határideje szintén közel van. A már jogerősen megállapított hadi jövedelmi adó utólagosan is helyesbítendő, ha a fél hitelt érdemlően igazolja, hogy a jogerős adóalap a háborus állapot folytán előidézett rendkívüli körülmények, az adózónak és hozzátartozóinak katonai szolgálatra történt behívása, tartós betegsége vagy munkaképtelensége, továbbá elemi vagy más egyéb csapások által okozott károk és egyéb rendkívüli körülmények folytán legalább 30%-al csökkent. Az ilyen helyesbítésre irányuló kérelmek 1916. január végéig a pénzügyminiszternél nyújtandók be, akinek határozata ellen a fél panasszal fordulhat a közigazgatási bírósághoz. Ha az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán megállapított jövedelem évközben oly módon csökkent, hogy az adónak behajtása a fél tönkretételével járna, az apadást előidézett esetnek bekövetkeztével még nem esedékes adónak aránylagos része, vagy annak teljes összege is, kivételesen elengedhető.

A jövedelemadó rendkívüli elengedésére irányuló folyamodványok az 1915. évben kivetett hadi jövedelemadóra vonatkozólag legkésőbb 1916. év január végéig a pénzügyminisztériumnál nyújtandók be, amely azokról határoz. Az egyenes adó ügyekben intézkedő bármely hatóságnál benyújtott ily tartalmu kérvényeket az illető hatóság szintén a pénzügyminisztériumhoz köteles felterjeszteni.

A m. kir. pénzügyminisztérium 1915. évi 148050. számú körrendeletében, amelyet a költségvetési felhatalmazásról szóló 1915. évi XXI. t.-c. 7. §-a alapján bocsátott ki, a jövedelemadó (hadi adó) 1916. évi befizetésére vonatkozólag a következőleg intézkedik:

Azoknál, akik az 1915. évben jövedelemadóval már megróvattak, az 1909. évi XI. t.-c. 26. §-ának és az 1912. évi LIII. t.-c. 28. §-ának rendelkezései az 1916. évre szóló jövedelem adójuk kivetéséig megfelelően alkalmazandók. Ezen az alapon addig, míg a jövedelemadó a folyó évre újra ki nem vetetik, az évnegyedi részletek a megelőző évi adókiróvás szerint fizetendők. Aki tehát az 1915. évre jövedelemadóval megróvatott, tartozik az 1916. évi kivetés befejezéséig jövedelem adóját — miként a többi egyenes adókat — a múlt évi alapon és mértékben szintén négy egyenlő részletben és pedig minden évnegyed első napján, tehát január, április, július, október hó 1-én befizetni. Az 1915. és 1916. évi jövedelemadó kivetés kö-